

HEEMKUNDEKRING - ROSMALEN

Secretariaat:
Postbus 64, 5240 AB Rosmalen

E-mail: info@heemkundekringrosmalen.nl
Website: www.heemkundekringrosmalen.nl

NIEUWSBRIEF 038 – SEPTEMBER 2019

VOORWOORD VAN DE VOORZITTER

Beste leden van Heemkundekring Rosmalen,

Langzaam maar zeker laten we de zomer weer achter ons, het wordt weer vroeger donker. Zeker opvallend dit jaar zijn de massa's eikels die de eikenbomen in de wijk Sparrenburg laten vallen.

Als Heemkundekring hebben we enkele drukke maanden met veel activiteiten achter de rug, te noemen: SamenLoop voor Hoop, 10-jarig bestaan van Perron-3 en Open Monumentendag. Verderop in deze Nieuwsbrief korte impressies van deze evenementen waar we als Heemkundekring Rosmalen actief waren.

De kranten staat dagelijks vol van berichten en informatie over de Tweede Wereldoorlog 1940-1945. Op 23 oktober herdenken we de bevrijding van Rosmalen 75 jaar geleden. Op 24 en 25 oktober vieren wij onze vrijheid. Uitgebreide informatie verderop in deze Nieuwsbrief.

Speciaal aandacht voor de nieuwe film-documentaire over Rosmalen in de Tweede Wereldoorlog, met als titel: “Vijf Donkere Jaren”.

Naast bovengenoemde activiteiten onderhouden we contacten met de bouwgroep ‘Land van Coudewater’ over de toekomst van alle erfgoed op het Landgoed Coudewater. Ook zijn er regelmatige

contacten met Ouderenzorg Annenborch, over samenwerking voor wat betreft de herinrichting van gemeenschappelijke ruimtes in Annenborch, maar ook over het vertonen van foto's en films aan bewoners van Annenborch.

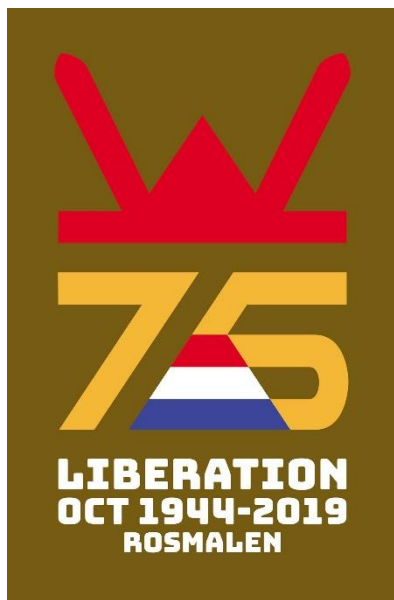
Namens het bestuur van Heemkundekring Rosmalen wens ik iedereen veel leesplezier met deze Nieuwsbrief maar zeker ook met de nieuwe Rosmalla die geheel in het teken staat van de Tweede Wereldoorlog en onze bevrijding.

Vergeet niet uw stem uit te brengen tussen 27 september en 14 oktober op Heemkundekring Rosmalen, tijdens de actie Rabo Clubsupport.

Tot ziens op een van de dagen: 23, 24 of 25 oktober.

Rien van den Broek, voorzitter

HERDENKEN EN VIERN VAN 75 JAAR VRIJHEID IN ROSMALEN

Op vrijdag 10 mei 1940 vielen de Duitsers Rosmalen binnen, het begin van de oorlog was een feit. Ook Rosmalen kreeg te maken met verwoestingen, verlies van levens, buitenlandse soldaten in het dorp, armoede en nog veel meer ellende. Na jaren van oorlog wordt er op maandag 23 oktober 1944 op Bruggen en omgeving een felle strijd gevoerd waarbij veel huizen en boerderijen het moeten ontzien. Hierna ervaren de bewoners een gevoel van vrijheid en vieren dat met hun bevrijders. De Duitsers zijn echter het land nog niet uit. Die verblijven nog tot 5 mei 1945 net over de Maas.

Op 23, 24 en 25 oktober gaan we in Rosmalen de slachtoffers herdenken en de vrijheid vieren. Middels een driedaags programma

waarin we beginnen met herdenken op de woensdag en eindigen met het vieren van onze vrijheid op de vrijdag.

Woensdag 23 oktober staat nadrukkelijk in het teken van HERDENKEN

Aan het eind van de dag komt het bevrijdingsvuur vanuit Nuland naar Kruisstraat, waar bij het Oorlogsmoment aan de Grintweg uiteraard even stil wordt gestaan. Vandaar wordt het bevrijdingsvuur op gepaste wijze naar het Centrum van Rosmalen gebracht, waar het

naar verwachting rond 17:30 uur zal aankomen bij het Oorlogsmonument aan de Dorpsstraat.

Hier start de herdenkingswandeling, wandelaars zijn welkom vanaf 17:15 uur. Gilde St. Catharina-St. Joris is aanwezig met witte vaandels. Wandelaars kunnen op deze vaandels zelf teksten plaatsen die gerelateerd zijn aan de oorlog en de bevrijding 75 jaar geleden. In de ceremonie voorafgaand aan de wandeling zal Kitty van der

Doelen – Crane (dochter van oorlogsveteraan Sam Crane) een door haar vader geschreven gedicht voordragen. Het startsein van de herdenkingswandeling zal omstreeks 18:00 uur gegeven worden door Kitty en haar zussen Patience, Jennet en Charmaine, waarbij de Gilde met de beschreven vaandels een erehaag zal vormen.

De wandeling gaat o.a. langs Gedachteniskapel 't Vennehof, Ouderzorg Annenborch en het Oude Station Rosmalen en zal eindigen in het centrum bij De Kentering. Langs de route staan op een tiental markante plekken mooie oorlog gerelateerde fotoborden.

Bij de start van de herdenkingswandeling wordt een boekje uitgereikt, met daarin de route, de foto's met een korte beschrijving van het markante punt.

Tijdens de wandeling zijn er bij de Gedachteniskapel en bij Annenborch ook optredens. Bij het Oude Station aan de Stationsstraat wordt uitleg gegeven over de toenmalige situatie bij het Station en de daar aanwezige Rode-Kruistrein.

Tevens zal de prachtige maquette van het Oude Station en rangeerterrein ten tijde van de oorlog voor het eerst aan het publiek worden getoond. Een prachtig stukje vakmanschap gemaakt door Riny van Hassel en Jos Korsten.

Tussen 20:00 en 20:30 zullen alle wandelaars bij De Kentering zijn aangekomen, waar het avondprogramma verder gaat. In de Theaterzaal (de grote zaal) zullen er korte toespraken zijn met aansluitend een optreden van Llio Evans een zangeres uit Wales.

Als Heemkundekring Rosmalen gaat ons programma verder in de Blauwe Zaal van De Kentering. Om 21:00 uur gaan we het Oorlogsdagboek geschreven door Rita Bijnen presenteren en uitreiken. Rita, inmiddels 95 jaar, heeft toegezegd dat ze hier graag bij aanwezig wil zijn. Het oorlogsdagboek beschrijft de periode van 17 september 1944 tot aan 1 januari 1945, waarin de evacuatie vanuit Berlicum en het verblijf op Coudewater in Rosmalen. Het oorlogsdagboek met aangrijpende verhalen kun je bestellen/reserveren door het sturen van een e-mail naar heemkundekring@kpnmail.nl

Aansluitend gaan we verder met de première van een prachtige en unieke productie van de film-documentaire “Vijf Donkere Jaren” waarin we in 40 minuten met oude foto’s en filmbeelden van Rosmalen, de Tweede Wereldoorlog 1940-1945 in beeld brengen. In de film worden een aantal Rosmalens mensen geïnterviewd die de oorlog

aan den lijve hebben meegemaakt. Het trieste verhaal van Maliskamper Gred van Gerven wordt verteld en ook het verhaal van de Rode Kruistrein met gewonde soldaten komt aan bod. Aan het einde kunt U kijken en luisteren naar het prachtige gedicht van oorlogsveteraan Sam Crane, dat wordt voorgedragen door zijn dochter Kitty. De film is gemaakt door Piet Korsten, Peter van Hoek en Jos Korsten. Meer dan 500 uur heeft dit drietal inmiddels aan de productie besteed. Ook hier hulde voor dit uitstekend geleverde werk.

We verwachten dat er veel belangstelling zal zijn voor deze film-documentaire, daarom wordt de film op woensdag vertoond aan genodigden. Leden van Heemkundekring Rosmalen die bij de première aanwezig willen en kunnen zijn worden verzocht een e-mail te sturen naar info@heemkundekringrosmalen.nl. T.z.t. krijgt U van ons een officiële uitnodiging. Kunt U er op woensdagavond niet bij zijn, geen probleem, ook op donderdag 24 oktober en vrijdag 25 oktober in de middag en avond wordt de film vertoond. Voor en na de film is er tevens de mogelijkheid om in de Blauwe Zaal te kijken naar een expositie van bijzondere foto’s en attributen uit de Tweede Wereldoorlog.

Vieren van onze vrijheid op donderdag 24 en vrijdag 25 oktober

Naast de vertoning van onze film “Vijf Donkere Jaren” zijn er verschillende optredens in De Kentering om onze vrijheid te vieren. ’s Middags is er een programma van ca. 13:30 tot 17:00 uur en ’s avonds vanaf 20:00 uur.

Meer informatie en details via de te verspreiden flyers, in de Rosbode, op de Facebook-pagina ‘75 jaar bevrijding Rosmalen’ en ook op onze website:

www.heemkundekringrosmalen.nl

Rien van den Broek, voorzitter.

GRED UIT DE MALISKAMP KWAM NOOIT MEER NAAR HUIS

Op 28 augustus schreef Paul Roovers een aansprekend artikel in het Brabants Dagblad. De aanleiding was de uitgave van een boek door het echtpaar Diny van Gerven en Wil van den Elzen, samen met Marc van der Els en Theo Broers, als eerbetoon aan oorlogsslachtoffer Gred van Gerven. Dit fraaie boek is geschonken en opgenomen in de bibliotheek van Heemkundekring Rosmalen en via Wil van den Elzen te koop.

Onlangs is er een website uitgebracht met (bijna) alle Brabanders die in de Tweede Wereldoorlog het leven lieten. De beknopte biografie van Gred van Gerven is daar te vinden via de link <https://brabantsegesneuvelden.nl/persoon/gred-van-gerven-rosmalen-1910>

We citeren: “Gred wordt geboren op 8 februari 1910 in Rosmalen en woont in Heeze, waar hij werkt als controleur. Uit represaille arresteren de Duitsers Gred en voeren hem af naar het concentratiekamp Neuengamme bij Hamburg. In de laatste dagen van april 1945 gaan de Duitsers wegens het oprukken van de geallieerde strijdmacht over tot evacuatie van het kamp. Duizenden gevangenen worden naar de kust aan de Lübecker Bocht gestuurd en ingescheept op drie schepen: de *S.S. Cap Arcona*, de *S.S. Deutschland* en de *S.S. Thielbek*. Zij die niet meer aan boord passen, worden op het strand vermoord.

Op 3 mei 1945 varen de schepen voor de oprukkende geallieerden uit de Lübecker Bocht op. Ze worden door Britse vliegtuigen onderschept en gebombardeerd, niet wetende dat de schepen vol gevangenen zitten. De meesten sterven in de vlammenzee aan boord van de *Cap Arcona*, de rest verdrinkt of wordt in het water doodgeschoten door geallieerde vliegtuigen die hen aanzien voor Duitsers. De meeste SS-bewakers weten de reddingsboten te bereiken en schieten vanuit de sloepen op de gevangenen die in het water vechten voor hun leven.

Alles bij elkaar komen 5000 slachtoffers om bij het zinken van de *Cap Arcona* en nog eens 2000 aan boord van de *Thielbek* (de *Deutschland* zinkt zonder slachtoffers). Het is daarmee een van de grootste scheepsrampen van de Tweede Wereldoorlog. Gred is een van de slachtoffers die aan boord of in het water is omgekomen. Hij is 35 jaar geworden.”

SAMENLOOP VOOR HOOP IN ROSMALEN

In het weekend van zaterdag 31 augustus en zondag 1 september vond op terrein tussen Sporthal De Hazelaar, het Rodenborch Collega en het HUB-schoolgebouw de eerste SamenLoop voor Hoop in Rosmalen plaats. Een geslaagd evenement met heel veel vrijwilligers aangestuurd door Wilma van Beekveld. Er deden 50 teams mee met 1100 lopers, gedurende 24 uur werd er continu gewandeld over het parcours van 600 meter.

Het eindresultaat, meer dan € 150.000,-- , werd er opgehaald voor KWF Kankerbestrijding. Heemkundekring Rosmalen ondersteunde het initiatief SamenLoop voor Hoop in Rosmalen.

Tijdens het weekend werden Ere-gasten, ca. 30 mensen die kanker hebben of gehad hebben, verwend in de aula van het HUB-gebouw. Heemkundekring Rosmalen plaatste in de aula grote fotodoeken met historische plekken van Rosmalen.

Op zondagmiddag presenteerde Jo Versteijnen een fotoreportage van Rosmalense families en dorpsgezichten uit vroegere tijden in Rosmalen.

Op het buitenterrein presenteerde Heemkundekring Rosmalen zich op de stand van het team ‘Walking Bevers’. Er werden een aantal ansichtkaarten verkocht en ook een tweetal nieuwe leden gewonnen.

PERRON-3 BESTAAT 10 JAAR

Zaterdag 7 september vierde Perron-3 haar 10-jarig bestaan. De organisatie van Perron-3 had zowel in de middag als avond een zeer uitgebreid en interessant programma samengesteld. Op uitnodiging van Perron-3 heeft Tiny Kappen

namens Heemkundekring Rosmalen een tijdelijk samengesteld over de periode 1859 tot 2009. Hierin worden op een 12-tal momenten de veranderingen in het spoortraject Den Bosch – Nijmegen in woord en beeld (foto's) zichtbaar gemaakt. Ook waren er enkele modeltreinen te zien, beschikbaar

gesteld door Henk de Jager, de Rosmalense uitgever van het blad Railmagazine. Een prachtige foto (begin jaren 1900) van perronchef Gerrit Weerdestijn op het Oude Station Rosmalen maakte de expositie compleet.

De expositie was tijdens het middagprogramma van 13:00 tot 17:00 uur. De Perron-3-feestdag werd druk bezocht en ook onze expositie had ruime belangstelling bij de bezoekers.

De expositie werd verzorgd en bemand door Tiny Kappen, Jo Versteijnen, Frans Vos en Rien van den Broek.

OPEN MONUMENTENDAG 2019

Zondag 15 september was er de Open Monumentendag 2019, het thema van deze dag was 'Plekken van Plezier'. Het ging hierbij om monumentale plekken waar mensen naar toe gingen voor hun plezier!

In ons Heemhuis was een expositie van historische foto's ingericht. Vanuit het thema 'Plekken van plezier', hebben we de locaties van Rosmolle in beeld gebracht, waaronder de speeltuin van Verstappen,

Op het aanwezige TV-scherm draaide een fotopresentatie van oude Rosmalense families en fraaie historische dorpsgezichten. Op enkele tafels stonden de maquettes van de vroegere jongens- en meisjesschool tentoongesteld.

oude cafés, vroegere scholen met klassenfoto's, de bekende zwemplekken, ons gemeenschapshuis De Kentering en Soos Satisfaction.

Ook kon er gebladerd worden in enkele fotoboeken met leuke historische foto's.

De expositie, met een tijdlijn (in woord en beeld) van de spoorlijn door Rosmalen in de periode 1859 t/m 2009, was nog te bewonderen inclusief de aanwezige modeltreinen.

Twee fraaie poppen gemaakt ter gelegenheid van de 40-jarige bruiloft in 1989 van Adriaan en Drika van der Veecken waren bij binnenkomst te aanschouwen. Ze zijn door Hans en Lambert van der Veecken aan Heemkundekring Rosmalen geschonken.

Meer foto's van de Open Monumentendag 2019 staan op onze website onder het item foto's:

<https://www.heemkundekringrosmalen.nl/index.php/fotos-h/foto-s-2019/294-open-monumentendag-2019-historische-plekken-van-plezier>

RABO CLUBSUPPORT

Onze deelname vorig jaar was erg succesvol, we kregen 292 stemmen, goed voor een cheque van € 1.220,56. Ook dit jaar heeft de Rabobank weer deze mooie actie, onder de naam Rabo ClubSupport. Natuurlijk hebben wij ons ook dit jaar weer aangemeld.

Als voorzitter nodig ik graag al onze leden die bankieren bij Rabobank 's-Hertogenbosch en omstreken uit om hun stem niet verloren te laten gaan. In het belang van onze

Heemkundekring Rosmalen: breng zoveel mogelijk stemmen op ons uit.

Daarnaast vraag uw familie, burens, vrienden, kennissen, collega's om ook enkele stemmen op Heemkundekring Rosmalen uit te brengen.

De stemperiode loopt van 27 september tot en met 14 oktober 2019. Ben je stemgerechtigd dan heb je de mogelijkheid om 5 stemmen uit te brengen, je mag maximaal 2 stemmen op ons uit brengen. Laten we met z'n allen proberen het bedrag van vorig jaar te gaan overtreffen.

DOELSTELLING: MEER NIEUWE LEDEN

We hebben een fraaie ambitie als Heemkundekring Rosmalen. Om dit allemaal te realiseren heb ik mij als voorzitter sterk gemaakt om te zorgen dat we meer leden krijgen. Dat lukt, in de afgelopen maanden is het ledental licht gestegen. Maar we hebben er absoluut meer nodig.

Daarom nogmaals mijn oproep aan iedereen: promoot onze mooie club en vraag in jullie familie- en kennissenkring dat ze lid willen worden van Heemkundekring Rosmalen. Het kost slecht € 25,- per jaar. Word je samen met je partner lid dan betaal € 35,- per jaar. Aanmelden kan via de website of een e-mail aan: heemkundekring@kpnmail.nl

Ik reken op jullie allen.

Rien van den Broek, voorzitter.

CONTACT MET HEEMKUNDEKRING ROSMALEN

- Voor informatie, lidmaatschap en financiële zaken mail naar heemkundekring@kpnmail.nl of bel op maandagavond tussen 19.00 en 20.30 uur: 073-5221832 of kom naar de Heemkamer (Hoff van Hollantlaan 1R, 5243 SR Rosmalen)
- Met enige regelmaat is voorzitter Rien van den Broek op maandagavond in de Heemkamer in Perron 3 aanwezig. Wie hem wil ontmoeten kan gewoon een e-mail sturen naar rienvdbroek@home.nl om af te spreken op een van deze maandagavonden. Kan het niet wachten, bel dan gewoon naar 06-51385849.

De sinds september 2009 verschenen 'Nieuwsbrieven' blijven (zij het enigszins afgeschermd) raadpleegbaar op onze website www.heemkundekringrosmalen.nl. Op de homepagina dient men wel eerst in te loggen met de Gebruikersnaam 'leden' en het Wachtwoord '12345'. Men heeft daarna toegang tot zowel de rubriek 'Nieuwsbrieven' als de 'Ledenpagina'.

Deze Nieuwsbrief werd verzorgd door Martien Veekens (d.d. 21-09-2019)

